

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 18/01/2023
Sayı : 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Mehmet TAYTAK
Afyonkarahisar Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	Adalet	
Tarih: 18 Ocak 2023		Esas No: 2/4883

T B M M K. M. U N I A 7 ve KARARLAR BSK LIĞI
1 8 Ocak 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
1 8 Ocak 2023
1155591

GENEL GEREKÇE

Ceza kanunlarında suç olarak tanımlanmış fiillerin karşılıksız/cezasız bırakılmaması ve bu fiillerin işlenmesinin önlenmesi, ceza adaleti ile ulaşılmak istenen en temel amaçlar arasında sayılmaktadır.

Türk ceza hukuku sistematğinde, bazı fiillerin soruşturulup kovuşturulabilmesi için, bu fiile muhatap kalan kimsenin şikâyetine öncelikle ihtiyaç duyulabilmektedir. Suça konu fiile maruz kalan kimsenin, şikâyet hakkını kullanmadığı hâllerde ise, ceza adaletinin amacına erişememesi şeklinde sakıncalı bir durum ortaya çıkabilmektedir.

Değişiklik ile bahsedilen sakıncalı durumun ortaya çıkmasına mâni olunması amaçlanmaktadır.

Şöyle ki; bazen, suça konu fiile muhatap kalan kimselerin çeşitli sebeplerden ötürü şikâyet hakkını kullanmadıkları müşahade edilmiştir.

Maruz kaldığı bir fiili gerçekleştirdiğini iddia ettiği şüphelinin, kendisine ilişkin “açık kimlik, iletişim ve adres bilgilerini” öğrenmesinden duyduğu endişenin bu sebepler arasında ileri geldiği gözlemlenmiştir. İhtimal dâhilinde bulunan bu endişenin tamamı ile dayanaksız olmadığı da kabul edilmelidir. Zira yürürlükte bulunan ceza kanunlarımızda, bir suçu şikâyet eden kimsenin, değişiklik ile gizlenmesi amaçlanan bilgilerini, şüphelinin ya da müdafinin öğrenmesine engel olabilecek bir düzenleme yer almamaktadır. Hatta değişikliğin yapılmak istendiği 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 235’inci maddesinin birinci fıkrasında, “Mağdur, şikâyetçi veya vekilinin, dilekçelerinde veya tutanağa geçirilmiş olan beyanlarında belirttikleri adresleri tebligata esas alınır.” şeklinde yer alan kural ile mağdur veya şikâyetçinin dilekçelerinde ya da tutanağa geçirilen beyanlarında yer alan adreslerinin tebligat işlemlerine esas alınacağı emredilmektedir. Hâl böyle olunca da bilhassa 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun “Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar” başlığı altında düzenlediği fiillere maruz kalan mağdurların, şüphe isnat ettikleri kimselerce, adreslerinin/iletişim bilgilerinin öğrenilebileceği ve sırf bu nedene dayalı olarak aynı kişi tarafından yapılabilecek benzer bir veya birden fazla fiile maruz kalabilecekleri endişesini taşımaları kaçınılmaz olabilmektedir.

Tüm bu nedenlerle, şüphelinin, kendisine isnat edilen fiili ve isnatta bulunan kimseyi öğrenerek savunmada bulunma hakkını da kısıtlamayacak şekilde kaleme alınan bahse konu değişikliğin, suça konu fiile muhatap kalan kimselerin, şikâyet hakkını kullanırken cesaretlenmelerine ve bu doğrultuda suçların açığa çıkartılarak yenilerinin işlenmesinin de önlenmesine ve bu sayede ceza adaletinin amacına erişmesine katkı sağlanması murat edilmektedir.

CEZA MUHALEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 153 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(6) Müdafîye bu madde ile tanınan dosyayı inceleme ve belgelerin örneğini alma hakkı, 234 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (6) numaralı alt bendi ile (b) bendinin (7) numaralı alt bendinde yer alan hakkın kullanılmak istenmesi hâlinde, bu alt bentlerde yer alan bilgileri ve bu bilgileri içeren her türlü belgeyi kapsamayacak şekilde kullandırılır.”

MADDE 2- 5271 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine sırasıyla aşağıdaki alt bentler ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“6. Ad ve soyad bilgileri dışındaki, kimlik, iletişim ve adres bilgileri ya da bu bilgileri içerir mahiyetteki her türlü belgenin şüpheliden veya müdafiden gizlenmesini isteme.”

“7. Ad ve soyad bilgileri dışındaki, kimlik, iletişim ve adres bilgileri ya da bu bilgileri içerir mahiyetteki her türlü belgenin sanıktan veya müdafiden gizlenmesini isteme.”

“(5) Bu maddenin birinci fıkrasının; (a) bendinin (6) numaralı alt bendinde yer alan hak ile (b) bendinin (7) numaralı alt bendinde yer alan hakkın kullanılmak istenmesi halinde, bu bentlere konu bilgilere, iddianamede ve mahkeme kararlarında dahi yer verilemez. Bahse konu hakkın kullanılmak istendiği hallerde, mağdur ile şikâyetçiye tebligat işlemlerinin nasıl gerçekleştirileceğine, bu bilgileri içerir her türlü belgenin UYAP ortamına nasıl aktarılacağına, bu bilgilerin veya bu bilgileri içerir her türlü belgenin fiziken nasıl muhafaza edileceğine ilişkin usul ve esaslar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Adalet ve İçişleri Bakanlıklarının müştereken hazırlayıp yürürlüğe koyacağı yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.